

A REGGEL

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Helybeli előfizetés árak
Egész évre — 280 K
Fél évre — 150 K
Negyed évre — 75 K
Egyes szám ára 1 K
Kiadóhivatal
Széchenyi-utca 87. sz.
Telefon 788.

Vidéki előfizetési árak
Egész évre — 300 K
Fél évre — 160 K
Negyed évre — 80 K
Egyes szám ára 1 K
Szerkesztőség telefonja
82. szám.
(Szelényi-nyomda)

Csütörtök, 1920. május 13.

FŐSZERKESZTŐ:
HOVÁNYI KORNÉL

Miskolcz. X. évfolyam. 104. sz

Kormányválság készül.

Zavarok a csonka kerületi választások miatt. — Rubinekék meglepetése a minisztertanácsban. — A csonka kerületekből önálló kerületeket akarnak alkotni. — Nagyfotosságu minisztertanács.

Budapest, május 12. Rakovszky István elnök az ülést negyed 12 órákor nyitja meg.

Felolvassák az indítvány- és interpellációs könyvet. Ruppert Rezső a vidéki sajtópapirellátásról jegyzett be indítványt.

Rubinek Gyula miniszter szólásra jelentkezik.

Elnök nem adja meg a szót a miniszternek azzal, hogy a házszabályok expressis verbis úgy intézkednek, hogy első sorban az előadót illeti meg a szó.

Rubinek István előadó betérjeszi ezután a közigazgatási bizottság jelentését az idegen megszállás megszüntése következtében ujonnan keletkezett és ily módon kiegészülő csonka kerületek tárgyában. A közjogi bizottság a javaslat elutasítását javasolja azzal az indoklással, hogy az 5984. számú kormányrendelet nem tesz különbséget kerületek és annál kevésbé a nemzetgyűlési képviselők között. Nincs joga tehát a nemzetgyűlésnek sem ilyen különbséget tenni és a magyar alkotmányjogban ismeretlen ideiglenes képviselősegeket statuálni. Nem lehet különbséget tenni a nemzetgyűlés mandátumának időtartama tekintetében, ily elvnek a felállítás veszedelmes precedensül szolgálna a jövőre és teljesen kiszolgáltatná a kisebbséget a többség önkényének. Ajánlja, hogy az előadói javaslat értelmében határozzanak.

Hoványi Jenő a kisebbségi véleményét terjeszti elő. A nemzetgyűlésnek el kellene rendelnie a folytatlagos választást, amelyen a megválasztott nemzetgyűlési tag mint jelölt szerepelne de az új választásig nemzetgyűlési jogát gyakorolja.

Dömötör Mihály belügyminiszter: A javaslat a választási rendeletnek megfelel. Ha volna is itt szerzett jog, ez százezrek jogával áll szemben. Több, mint 76000 választót fosztanak meg jogának gyakorlásától. Én nem nézem a pártérdekeket, csak az igazságot és ezért kérem a törvényjavaslat általánosságban való elfogadását.

Rubinek Gyula: A minisztertanácsban engem az a

meglepetés ért, hogy csak 28 kerületben rendelték el a választást.

A belügyminiszter ur kijelentette a minisztertanácsban, hogy ő csak a törvény alapján hajlandó elrendelni a választásokat. Velem együtt a minisztertanács egy része úgy vélekedett, hogy a rendelet alapján joga van a minisztertanácsnak elrendelni a választásokat.

Ezért mi úgy határoztunk, hogy vigyük a kérdést a Ház elé. A június 13-iki választások megtartását három

szempontból tartom szükségesnek. Először azért, mert a konszolidáció felé törekvést nem azzal segítjük elő, ha minden két hétben választunk, hanem ha egyszerre megejtjük a választásokat. Hála Istennek két héttel előbb fognak aratni Magyarországon, mint más évben.

A választásokat az aratás idejére kiolni, igen veszedelmes dolog lenne.

Harmadszor, ha a földbirtokpolitikai javaslatot júniusban le nem tárgyaljuk, akkor ősszel nem bírjuk végrehajtani. Éppen ezért kérem a nemzetgyűlést, hogy még ma határozzon ebben a kérdésben. Én a magam részéről elfogadom az előadói javaslatot.

Gaál Gaszton (kg.): A képviselőket két évre választották. Nem lehet a nemzetgyűlés bizonyos tagjaitól, akiket két évre választottak, mandátumukat elvenni. Elképzelhetetlennek tartom, hogy egy és ugyanazon nemzetgyűlésnek tagjai különböző választási szabályok alapján juthassanak be a nemzetgyűlésbe. **Veszedelmes precedensnek tartom a jelenlegi javaslatot, amely a kisebbséget kiszolgáltatja a többség önkényének.** Partom nevében az előadói javaslatot elfogadom.

Ferdinandy Gyula igazságügyminiszter: Kifejti, hogy lehet a miniszterelnöki rendeletet oly képpen módosítani, hogy a csonka kerületek felszabadult részeit önálló kerületekké lehet alakítani.

Elnök: A tárgyalást félbeszakítjuk. Több képviselő indítványozza, hogy a Ház ülési tartamát egy órával meghosszabbítsák. E felett legközelebb fognak határozni. Javaslom, hogy a Ház legközelebbi ülése holnapután, pénteken legyen.

A Ház az indítványt elfogadja. Tíz perc szünet után átkernek az interpellációkra.

Reischl Richárd interpellációjában kérdezi, vajjon megtörtént-e minden intézkedés, hogy a cséplésre megfelelő fűtőanyag álljon rendelkezésre.

Rubinek Gyula miniszter: Kijelenti, hogy **Csehországból kapunk 3000 waggon szenet** és így fűtőanyaghiány a cséplésnél nem lesz.

Reischl Richárdnak a vámórlési díjakról szóló interpellációja és nagyatádi Szabó István miniszter válasza után Pákozdy András az allami és vármegyei tisztviselők helyzetéről és Uzetti Ferenc a főváros tejjelátásáról interpellál.

Az ülés vége háromnegyed 4 óra kor.

Budapest, május 12. A MTI jelenti: A KNEP-ban ma este megjelentek a kisgazdapárt küldöttei és azt az **kompromisszumos javaslatot** tették, hogy a csonka kerületekben kiírandó választásokról szóló törvényjavaslat ideiglenesen vétessék le a napirendről, amivel szemben a párt akkor, amikor a törvényjavaslat újból napirendre tűzetik, nyílt kérdésnek fogja hagyni azt, hogy mikéint szavaz a kérdésben.

Ezzel szemben az a kívánsága a kisgazdapártnak, hogy a belügyminiszter **holnap rendelje el a tízszántuli választásokat.** A KNEP-párttervezete ezután elhatározta, hogy a belügyminiszter által benyújtott javaslaton elvi jelentőségű változtatásokat nem kíván tenni.

Budapest, május 12. A Magyar Távirati Iroda jelenti: **A kormánytagjai holnap, május 13-án dél előtt a miniszterelnökségi palotában minisztertanácsra gyűlnek össze.**

Budapest május 12. **Késő éjjel jelenti az MTI Ma este 11 órákor a KNEP párttagjainak részvételével tartott pártközi konferencia volt, amelyen a pártok közt a csonka kerületekre nézve felmerült nézeteltérések eloszlításán fáradoztak, de megegyezésre jutni nem tudtak. A tárgyalást holnap folytatják.**

Ankét a földbirtokreformról

Budapest, május 12. Az országház delegációs termében ma délelőtt kezdetek meg az anketét a földbirtokreformról. Rubinek Gyula földművelésügyi miniszter az anketon hangzott, hogy a javaslatnak mindenkélt is az főcélja, hogy a szociális birtokpolitikát az osztálygyűlölet hullámaiból, hová a Károlyi rezsim dobta, kiemeljék. A ki-birtokosozást meg kell erősíteni, különösen nálunk, ahol a nagybirtokosok mesterségesen aka-

dalyozzák meg a föld mogosztását. Nézete szerint pénzügyi szempontból ma a legalkalmasabb az idő, mert a népnek van pénze elég és készpénz fog fizetni. A politikai élet hullámlásától mentesíteni kell a birtokpolitikát. Fel kell venni a kisajátítás elvét is és meggyújtá-képpen jelentheti ki, hogy az igények nem oly nagyarányúak, mint azt általában sokan hiszik. A javaslat a teljes kárpótlás alapján áll és sem az államtól, sem a birtokostól jogosulatlan áldozatot másnak gazdagodása érdekében nem kíván.

Lehetővé teszi a javaslat, hogy a kinek nincs készpénze és a földből él, bérleti alapon juthasson földhöz. A javaslat különös tekintettel van a hadirokkantakra, a badiözvegyekre és ezek érdekében az állam pénzügyi erejét is igénybe veszik. Ezután Darányi Ignác, volt földművelésügyi miniszter szólalt fel. Arra kéri a minisztert, hogy a pénzügyi vonatkozások eldöntésével kapcsolatban még egyszer hallgassa meg a gazdasági érdekeltséget és azt tanácsolja, hogy a nemzetgyűlés csak akkor vegye tárgyalás alá a javaslatot, mikor a kormány és a pártok megegyezésre jutottak. A tárgyalás folytatását délután 2 órára elhalasztották.

Megbukott az olasz kormány

Róma, május 12. A Nitti-kormány ma visszaépett. A kamara tegnapi ülésén Nitti miniszterelnök felvetette a bizalmi kérdést. A szocialisták, nacionalisták és a katolikusok ellene voltak és így a kormányt leszavazták. Nitti Giolitti módszerével élt, amikor formális kérdésben kierőszakolta kormányának bukását.

A város tiltakozása a békeszerződés ellen.

Bizony Ákos hatalmas beszéde. — „A polgárság egyesüljön a haza szolgálatában”. — „Tartsuk szdrazon puskaporunkat.”

(A Reggel tudósítójától.) Miskolcz város törvényhatósági bizottságának mai rendkívüli közgyűlése ünnepélyesen tiltakozott a nemzetrontó béke ellen. Ennek az ünnepi aktusnak kiemelkedő pójja volt Bizony Ákos beszéde. A magyar újságírók gyűlésén Markus Miksa Toldy Miklósnak nevezte Rakosi Jenőt, aki csendes elvonultságából Toldy példájára akkor lépett porondra, mikor legnagyobb szükség van a hatalmas kvalitásaira. A mi Toldy Miklósnak: Bizony Ákos, aki mindig hivatott reprezentans volt enn k a városnak. Mai felszólalása is ünnepi esemény volt. Nemcsak tisztja, a tapasztalatok ezer kavicsát át leszárdított bölcs megnyilatko-asa lelkeig megható dokumentuma volt annak a magasabb rendű haszeretnek, amely a párt-és társadalmi viszályok félretételével

ohajtja szolgálni a nemzet nagy ügyét.

— Az ország valamennyi polgára egyesüljön a haza szolgálatában féire tevé minden gyűlölséget és félreértést — mondta.

— Cromwellel szólva: bizunk az Istenben és tartunk szdrazon a puskaporunkat, puskaporunkat, puskaporunkat, puskaporunkat és erkölcsi erőket érve! — fejezte be Bizony.

Ez a két kiemelkedő mondás uralta az ünnepi közgyűlés hangulatát és ez egy legyen a mottója annak a nagy harcnak, amelynek dicsőséges megvívása ezután vár a magyarságra.

A városi tanács ma délelőtt rendkívüli ülésregyült össze, melynek egyedültagya volt az antant beketervezete elleni tiltakozás módozatainak megbeszélése és a mai rendkívüli közgyű-

lés elé terjesztendő halározati javaslat megzövegezése. Jelen voltak: Dr. Gedeon Aladár kormánybiztos, dr. Szentpáli István polgármester, dr. Hodobay Sándor helyettes polgármester, dr. Silbiger Bertalan városi főügyész, Peikert Béla városi főszámvevő, Szűcs Sándor főmérnök és dr. Szabó Armin tiszti főorvos. Az ülést fel tizenkettőkor nyitotta meg dr. Gedeon Aladár kormánybiztos, majd utána Szentpáli István polgármester ismertette a város állásponjtját a béketervezettel szemben és felolvasta a határozati javaslat tervezett szövegét.

A javaslatához dr. Gedeon Aladár kormánybiztos, dr. Hodobay Sándor és dr. Silbiger Bertalan szóltak hozzá s a szövegen a hozzászólások szellemében néhány apróbb, lényegtelen módosítást tettek.

A végleges szöveg megállapítása után egyéb tárgy nem lévén, az elnök dr. Gedeon kerületi kormánybiztos az ülést berekeszti.

A tanács tagjai ezután bizalmas tanácskozásra vonultak vissza, melyen a költségvetést tárgyalták.

A tiltakozó közgyűlést

délután három órára hívták össze a városháza nagytanácstermébe. Néhány perccel három óra után dr. Gedeon Aladár kormánybiztos nyitotta meg a közgyűlést, utána dr. Hodobay Sándor helyettes polgármester felolvasta a tanács által megszerkesztett és elfogadásra ajánlott

határozati javaslat

szövegét, amely szó szerint így hangzik: „Miskolczi thif. város közönsége az antant hatalmak részéről a legfelsőbb tanács által 1920 május 5-én átnyújtott békeszerződést, mely Magyarországot ezer év óta idetartozó területektől fosztja meg s amely a népszavazást még a tulnyomóan magyarok által lakott területekre sem rendeli el, a népjogokkal ellentétben állónak tartja Ezenkívül közgazdasági szempontból is szerelmes és igazságtalan s amellyel teljesíthetetlen is.

A békeszerződés csak visszavonást, ellentéteket és nyugtalanítást fog támasztani, mely örökös viszálykodást teremt s ezáltal Európa békéjét minduntalan veszélyeztetni fogja. Magyarország ennél fogva a békebe bele nem nyugodni sohasem fog s ellene mi is a leghatározottabban tiltakozunk.

Remélve és bizva azonban abban, hogy a népszövetség által Magyarország régi határait rövid időn belül ismét visszakapja és összes sérelmei orvosolva lesznek, a békeszerződés aláírásának elhatározását az illetékes tényezőkre bizza, tudva azt, hogy elhatározásuknál csak az ország jól megfontolt érdekei fogják vezetni.

A határozati javaslat felolvasása után Bizony Ákos törvényhatósági bizottsági tag emelkedik szóásra és magasszárnyalásu, érvekben gazdag beszédben foglalja közre a békeszerződésről.

Mélyszégyen megdöbbenéssel és felháborodással értesültünk arról — kezdte beszédét, — hogy a legfelsőbb tanács átnyújtotta az igazságtalan békefeltételeket, melyek teljesíthetetlenségéről lehetetlen, hogy az antant is meg ne lenne győződve. Sztét akarják darabolni országunkat, három tag felmúllo magyar kultúrálatlan idegen nemze iségek igájába akarják hajtani. Ez a bekegyezkedés szert részben büntetés is azért, mert Magyarország egyik főokozója volt a háborúnak. Ha az antant ezt állítja,

ez vagy nagyfokú lájékozatlanságának, vagy rosszakaratának bizonyítéka. Nem mi idéztük fel a háborút.

A szöveg ezután sorra veszi az okokat, melyek a háboru átkát előidézték.

— Mi idézte elő a háborút? Elsősorban a francia revánseszmé, másodsorban Anglia hatalmi féltekenysége, harmadsorban az orosz biztatások által nekivadult szerbek jugszláv aspiráció.

A nyugati hatalmak elfelejtették, hogy Magyarország századokon keresztül több ízben igyekezett magát Ausztriától függetleníteni.

Precedenseket sorol föl a világtörténelemből, (XIV. Lajos, III. Napoleon), hogy a nyugati államok ebben Magyarországnak soha segítségére nem voltak. Egymás után dönti meg a bekeszerződés megközlásának indokait.

— Azt állítja az antant, — ugymond, — hogy a magyarok elnyomták a nemzetiségeket. Ez nem áll. Nincs Európában állam, mely oly enyhén bán a nemzetiségekkel, mint Magyarország. Nem csak egyenjogúak voltak a más nemzetbeliek nálunk, hanem privilégizáltak is.

A nemzetiségek nálunk mindig kiváltságokat élveztek. A magyar választási törvény semmi különbséget nem tett fajok és felekezettek között. A többség tulajdonképpen a nemzetiségek kezében volt s ha akarták volna, 906-ban érvényre juttatták volna akarataikat, de nem tették, hanem magyar képviselőket választottak s alig 12 ember jutott be nem-

zetiségi mandátummal. A magyar nemzetiségi törvény megengedi a szabad nyelvhasználatot.

Nyilvánvaló, hogy az antantállamok csak ürügyet keresnek. Nem bizza győzelmükben, előre lekötötték magukat és most nem bírnak a bélyől szabadulni.

Gyengék vagyunk, fél Európával nem szállhatunk szembe. Tiltakozunk az igazságtalan béketervezettel ellen és soha nem nyugodhatunk meg annak feltételeiben. Idézi Cromwell Olivér mondását: „Bizzunk I-tenben es tartunk szárazon puszkaporunkat.“ Ez alatt érti a szellemi erőket is. Majd beszédét a következő szavakkal fejezte be: Dolgozzunk együtt; a haza valamennyi polgára egyesüljön a honmentő munkában, felretéve minden gyűlölködést és félreértést. Elfogadom a javaslatot.

A szónokot beszéde végeztével lelkesen ünnepelték. Az elnök indítványára Bizony Ákos gyölyörű beszédét jegyzőkönyvbe foglalták és kinyomtatják. Más fölszóaló nem nem lévén, az elnök fölteszi a kérdést, elfogadják-e az előterjesztett javaslatot? Az indítványhoz a közgyűlés egyhangulag hozzájárul.

TARTÓS KIVITELBEN KÉSZIT:

CIMTÁBLÁKAT

ANTAL,

ARANY JÁNOS-U. 8.

Szakértőket hallgatnak meg az üzletbér felemelésénél.

A Kereskedelmi Testület a területi integritásért. — Horthy kormányzó a kereskedőkről.

(A Reggel tudósítójától) Ma este 7 órakor tartotta a Kereskedelmi Testület választmányi ülését, amelyen számos rendkívül aktuális kérdéssel foglalkozott és hozott ezekben határozatot.

Részletes tudósításunk a következő: Neumann Adolf elnök, a meglelentelekedés után szép beszédben fejtegte ki hazánk területi integritásához való ragaszkodás nagy fontosságát és egyben annak szükségességét hangoztatja, hogy a kereskedőknek is állást kell foglalniok az igazságtalan, meg nem érdemelt, gazdasági helyzetüket tönkretévő bekefeltételekkel szemben. Majd Bizony Ákosnak a mai rendkívüli közgyűlésen elhangzott ama szavaira utal, amelyben a haza valamennyi polgárát testvéri együtt működésre hívja fel. A választmány az elnök előterjesztését teljesen magáévá tette és elhatározta, hogy a holnap délelőtt a kereskedelmi és iparkamarában megtartandó gyűlésen képviseltetik magukat és ott is tiltakozni fognak a lehetetlen bekefeltételekkel szemben.

Az elnök ezután megemlékezett Horthy Miklós kormányzónak azon kijelentéséről, amelyeket a vidéki kereskedelmi és iparkamarák küldöttségének fogadása alkalmával tett. A kormányzó Öfóméltósága azt hangoztatta, hogy

a kereskedelem és ipar állíthatja csak lábra az országot és a mezőgazdaság mellett nagy szükségünk van ezeknek a szerveknek munkálkodására

A tárgysorozat következő pontja az üzletbér felemelésé kérdésének

megvitatása volt. Róth Jakab titkár a kérdés megoldására nézve ajánlja a kereskedő bérlő közötti vitás ügy elintézésére a testület egyeztető szervének közreműködését. Majd javasolja, hogy a terület nyújtson jogvédelmet a tagoknak és végül a lakástügyi hatóságoknál a vitát csakis kereskedő szakértők meghallgatása után döntsék el.

Az elnök előadja, hogy bizonyos határokig indokolva van az üzletbér emelés, de a túlzásokkal szemben szükséges a testület állásfoglalása, kéri a jelenlevőket, hogy szóljanak hozzá a kérdéshez.

Kardos Béla és Ferenczi Károly a háziurak követeléseit indokoltan tartja, amennyiben szertelen követelésekkel nem lépnek fel. Természetesen vannak kivételek, amidőn a méltányossági szempontoknak is tért kell adni. Gerő Ignác az egyeztető bizottság mellett szólal fel. Schwartz Miksa a kiskereskedők érdekében kifejtette, hogy a lakástügyi hatóságokhoz szakértőkül kiskereskedőket is küldjenek ki.

Haász József szükségesnek tartja, hogy minden egyes tárgyaláson megfelelő szakmabeli kereskedő végezze a szakértői munkát. Dr. Friedmann Miksa a kérdés jogi részét világitotta meg és hangsúlyozza, hogy az üzletbérfelemelés csak egy évre szólhat és a háztulajdonos ezután csak akkor kérelmezheti a felemelt bért, ha a viszonyok nem változnak meg. A testület úgy határozott, hogy bizonyos mértékig indokoltan tartja a bérfelemelést, de helyteleníti a túlzott követeléseket és végül felkérésik dr. Szentpáli István polgármestert a szakértők delegálása tárgyában.

Tőzsde.

Budapest, május 12. Hetek óta tartó ingadozó irányzat után a tőzsde ma igen élénk forgalom és bizakodó hangulat mellett megszilárdult. A külszban mutatkozott némi gyengülés, de ez csak átmeneti jellegű volt. A valutapiacra viharos üzleti forgalom volt.

Értékek: Magyar Hitel 1691, Osztrák Hitel 936, Kereskedelmi 6800, Magyar Bank 1140, Lészámító 875, Agrár 1110, Fabank 997, Jelzálog 525, Hazai Bank 724, Ingatlan 1190, Borsod Miskolczi 3620, Salgó 7200, Ganz Danubius 18 000, Rimamurányi 3700, Viktória 4550, Konkordia 1600, Észak Magyar 2900, Fegyver 1360, Klotild 2475 és Nasic 14000.

Valuták: Lei 386—390, márka 470—490, font sterling 910—935, francia frank 1500—1600, svájci frank 4000—4150, dollár 228—238, Napoleon 850—865, lira 1200—1260, rubel 325—345, sokol 375—390, dinár 610—620.

Külföldi missziók Miskolcra.

Ellátják a kórházakat gyógyszerrel.

(A Reggel tudósítójától) Ma délelőtt 10 órakor egy hatalmas autóban az amerikai és svájci vöröskeresztes misszió kiküldöttjei megérkeztek Miskolcra. A bizottság Padlow amerikai kapitányból, Bruer svájci kapitányból, Barna Frigyes titkárból és dr. Szukovathy főorvosból állott.

A városházán látogatást tettek dr. Szentpáli István polgármesternél, majd dr. Szabó Armin főorvos kalauzolásával gróf Haller Józsefet keresték fel. Ezután az Erzsébet-kórházba mentek, ahol dr. Köllner Károly igazgató fogadta a bizottságot. Megtekintették a kórház helyiségeit és a látottak felett elismerésüket fejezték ki. Majd közölték, hogy

a felszerelés és a hiányok pótlására megfelelő mennyiségű gyógyszert és felszerelést fognak Miskolcra küldeni.

Az Erzsébet-kórházból a járványkórházba mentek, végül Diósgyőrben tettek látogatást. Mai nap folyamán Egeren át Budapestre utaznak.

Gyermekölésért nyolc havi börtön.

(A Reggel tudósítójától) Özv. Nagy Lajosné noszvajai lakos 1918 október 11-én egy hazasságon kívüli fiúgyermeknek adott életet. Az özvegy szegységben és elkeseredésben az úszülött gyermeket közvetlenül a születés után megfojtotta, majd a holttestet kivitte a kertjébe, ahol eltemette.

Az eset csak lassan szivárgott ki és a közelmúltban már az ügyességhez került az ügy. A kir. ügyész gyermekölés büntette miatt emelt vádat Nagy Lajosné ellen.

Ma ítelkezett felette a törvényszéknek dr. Maurer László tabiabíró elnökelete alatt tárgyaló büntető tanácsa. A büntetés asszony kihangtása után dr. Dobos József törvényeségi orvos terjesztette elő szakalemenyét. Előadta, hogy a fiússka megszületésekor életképes volt és hogy a halált fulladás okozta. A cselekményt szándékosnak találta. A bíróság Horvay Ferenc kir. ügyész vad beszéde után a magáról megfogadkezt anyát bűnösnek mondta ki a gyermekölés büntetésben és ezért nyolc hónapi börtönre ítélte.

HIREK

— **Eljegyzési hír.** Róth Sándor Miskolc, eljegyezte Rosenberg Doriskát Rózsátany, Gesztely. (Mindenküben értesítés helyett.)

— **Kinevezés.** Szalay Elek, közgazgatósi irodatiszt, a kerületi kormánybiztos tiszteletbeli irodagazgatóvá nevezte ki. Az érdemes tiszviselő kinevezése tizenhateves tiszviselői múlt méltó jutalma.

— **A kormánybiztosok szék kettéválasztása.** Kormánykörökben már régebben elhatározták, hogy a több megyére kiterjedő hatáskörrel szerzett kormánybiztosokat megsemmisítetik és minden vármegye külön kormánybiztost kap. Ez a reform rövidesen bekövetkezik és már valószínűleg a napokban kinevezik az új kormánybiztosokat Borsod-megye és Miskolc város kormánybiztosi stábját a belügyminiszter értesülésünk szerint, Görgy László vármegyei főjegyzőnek ajánlotta fel, aki azonban arra való hivatkozással, hogy nem akar aránylag rövid szolgálat után nyugdíjba menni, elhárította magát a megbízást. Ekkor került fel a vármegye és a város elválasztásának terve, amelyet politikai okok is szükségessé tettek. A kispártot ugyanis magának vindikálja a vármegyei kormánybiztos, a keresztény nemzeti gyűlés partja viszont ragaszkodik ahhoz, hogy legalább Miskolc városában a saját partjához tartozó kormánybiztos legyen. Így került ezután kombinációba homrodi Lichtenstein László udvari tanácsos kinevezése, akit mérsékelt magatartása kétségteletül alkalmassá tesz a bizalmi állás betöltésére. Már a vármegyei kormánybiztos állás betöltése körül több kombináció került fel. Szóba került Halassy József kamarás, aki azonban nem vállalkozik. Puky Sándor abaujmegyei alispán, a kispártot egyrésze szerette volna a kormánybiztos székben látni, de Puky időközben megbetegedett, Fay István földbirtokos tehát a kispártot legfrissebb jelöltje, Gedeon Aladár tudunkkal nem vállalkozik, mert pihenni akar, valószínű tehát, hogy Borsodmegye kormánybiztosa Fay István lesz.

— **A „Diósgyőr Vasgyári Hírlap” művészeti tiszteletdíje.** A Diósgyőr Vasgyári Hírlap munkatársai május 13-án, csütörtökön este fél 8 órai kezdettel a diósgyőri Tapolca termében gazdag programmal művészeti rendezést, melyen a Vasgyár legjobb dilettánsai fognak szerepelni. Felépnek az est keretében a Nemzeti Színház tagjai közül Komáromi Rozsi, Szendrő Gyula és Gömör László. Komáromi és Szendrő magánzókon kívül előadják Molnár Ferenc „Színészek” c. vígjátékát. Ejjel 1 órakor Miskolcra külön villamos indul.

— **Gyárosok jótékonyági akciója** ügyében a Gyász. fiók azon határozatot hozta, hogy hatóság vagy egyesületek részéről nem kíván egyénenként, hanem korporatív módon részt venni. A fiók tükarsága (Ipar-kamara) felkéri tehát a jótékonyági akciók vezetőit és megbízottait, hogy minden egyes esetben ne a gyáripárosokhoz, hanem a tükarsághoz forduljanak.

— **A mai hetivásáron a következő árakat jegyezték fel:** 1 kilo vaj 160 kor., 1 liter tejfel 80, 1 liter lencse 12, 1 kilo spenót 4, burgonya 3-4, zöldség 5 kor. A baromfi piacon hízott liba 7-800, hizott kacska 500, egy tyúk 130-150, egy kappan 250 korona.

Beszélgettem Bellaághnéval.

Nincs ma városunknak érdekesebb, illusztrisabb vendége, mint Bellaághné asszony, a magyarok madame Thebe-je. Az utóbbi években alig történtek olyan fontosabb világesemények, amelyeknek bekövetkezését ő előre meg ne jósolta volna. Eppen ezért, nem csoda, ha városzerte egyeből nem beszélnek, mint penteki előadásáról, melynek keretében új, bizonyára meg nem hallott eseményeket fognak hallani.

De nem ezeknek a mondandó dolgoknak kívántam elébe vágni, amikor felkerestem. Korona-szállóbeli lakásán. Saját sorsának jövődó titkai sem vezették hozzá. Lényere voltam kíváncsi, érdekes egyéniségére, tehetségére, melynek keretében új, bizonyára meg nem hallott eseményeket fognak hallani.

Bevallom, telve ahitattal, egy kis magille órával és egy kevés félelemmel léptem a szobájába. Istenem — gondoltam magamban — milyen lehet egy ilyen érdekes asszony, akivel az ország legkiválóbb sajtóorgániumai foglalkoznak a legkomolyabb értelemben. Talán nem is olyan mint más, talán a szeme sem olyan mint más asszonyé, talán nem is eszik soha-ém.

És ime! Betépek a szobába és az érdekes asszony, mintha már régen ismerne, olyan szeretettel üdvözlő és olyan kedvesen fogad Piros ajkai közül kivillanó csodaszép gyöngyör fogai. Karját a karomba öli és egy igazi nagyvilági hölgy fesztelenségével mutat be az ott lévő társaságnak. Kicsi, szubtilis nőcske. elé visz, Alba Nevis az országos hírű költő, akinek minden egyes költeménye egy-egy lehetséges rózsaszirm a magyar költészet bokréájában. N. csendőrfőhadnagy a társaság harmadik tagja.

És kerem, bevalljam, ne valljam? Az asztalon egy gyönyörű pirosropogósa sült, fosziósbéli kenyér és kérem a költő, az eleven költő és a csendőrfőhadnagy ur vigan falatoznak belőle. Megkínálják Bellaághné is és még engem is. Visszafojtott lélekzettel figyelem, vajjon ő is eszik-e majd belőle? És ime, szép magyarosan, minden pöz nélkül ő is csak eszik, miat en, mint más. Kenyeret, közönséges buzalisztból sült kenyeret. Tehát nem ambrózia és nektárral táplálkozik. No most mar batrabban szóllok meg:

— Nagyságo asszonyom beszéljen valamit, ne jósoljon, mert ezt pentekre tartogatjuk, de beszéljen valamit saját magáról. Miben rejlik a tehetsége, mikor fedezte ezt fel magában, hogy jönnek a látományai, spiritiszta alapon áll-e és általában mi a véleménye a spiritizmusról?

Jaj, mennyi kérdés, alig tud rá szegény felelni, de megkísérli:

— Már gyermekkoromban nyilvánult meg nálam ez a latnoki tehetség. Folyton háborút láttam magam előtt és tudtam, hogy nekem egy rettenetes, talán a világ legnagyobb háborúját kell átélnem. És tudtam, éreztem, hogy abban nekem szerepem lesz. Ugy érzem, hogy nem ok nélkül adta nekem a sors ezt a tehetséget. Számomra ez hivatás, a Sorsnak kiküldöttje vagyok és miszsiót teljesítek, amikor embertársaimnak és hazamnak merhetetlenül sok fájdalmat és szenvedést megérzem, megjósolom és akit lehet óvok tőle. Spiritisztuális alapon nem állok és általában a spiritizmust egy kiforratlan, még meg nem érett valaminek tartom, aminek hazánkban

egyelőre nincs jövője. Látományaimat nem transzalomba merülve, hanem eber állapotban látom, mint valami mozifilm, úgy peregnék le előttem az események. Egyébként, hogy rögtön példával szolgáljak, átadom a szót N. csendőrfőhadnagy urnak, aki mult év novemberében felkeresett budapesti lakásomon, hogy öccséről, akiről négy év óta nem tud semmit, beszéljek valamit.

A főhadnagynak extázisban csillognak a szemei, ahogy a Bellaághné akkori szavaira visszaemlékezik és citálja azokat:

— Az Ön öccse fogságban van Japánban, vagy Kinában, ezt egész pontosan nem tudom megmondani, de csodás crisantemumok között látom. Sok szenvedésen és nagy betegségen ment keresztül és elmondta pontosan a betegségeket. Azonban tavasszal haza fog jönni és utja a tengeren át fog vezetni. Öccse szereti a földet és sokat foglalkozik a földdel.

Ezeket mondta nekem akkor — fordul hozzám a főhadnagy — és szörül szora, betűről betűre bevált, öcsém a tavasszal hazajött japán fogságból Amerikán keresztül, tehát tenyleg tengeren jött át. Itthon gazdász ember volt és fogságában is állandóan kertészettel foglalkozott. A betegségeket pontosan átszeavdte. Édesatyámról, aki husz év előtt halt meg, a legcsodásabb, a legprecízebb adatokat mondta el, úgy jellemezte őt, ahogy ő még ma is családunknak hiven emlékeztében él.

Most veszem észre, mennyi időt töltök itt. A bájos kis költőnk lassankint elcsipegeti az egész kenyeret, a szép Bellaághné, most újra leleplezem, közben megéhezett.

A végen kisl, hogy az egész társaságban én vagyok a legéherikü sabb lény: én elhallgatnám őket étlen-szomjan egy hétig is.

No majd penteken délután a színházban!

H. I. né.

Munkában az izr. foglalkoztató műhely.

(A Reggel tudósítójától.) Dr. Halmos Gézané, az izr. négyzet elnöknője kitűnő szociális érzékről tanuszkodó intézményt szervezett. Foglalkoztató műhelyt állított fel, melynek célja, hogy kenyeret adjon sok dolgozni kívánó nőnek. Ezt a gyönyörű célt több hölgy önzetlen közreműködése segítségével sikerült is megvalósítani. Ma bentjártunk a Kazinczyutcai műhelyben és örömmel tapasztaltuk, hogy már eddig is 19-en vannak foglalkoztatva.

Két szobában folyik a serény munka. Az egyik helyiségben fehérnemű varrás, fehér himéz, stoppolást, a másikban zsákfoltozást láttunk. Az anyagot a felek hozzák magukkal, de — értesülésünk szerint a közel jövőben a hiányosság is be fog szerepni nagy mennyiségben anyagokat. Az összes jövedelem a munkálkodókat illeti meg. A közönség a munkával meg van elégedve úgy az ár, mint annak jósága tekintetében, ami természetesen is, hiszen nem nyereszkesedésre alakult vállalatról van szó.

Ezuttal is felhívjuk a közönség figyelmét a műhelyre, mely a Kazinczy-utcai templomudvarban működik és naponta 8-12 ig és délután 2-6-ig áll az emberbarátok rendelkezésére.

— **Decentralizálják Diósgyőr közgazgatását.** A diósgyőri képviselő-testület egyik tagja beadványban fordult a képviselőtestülethez, melyben proponálja, hogy a községet országkerületekre és mindenik élére egy-egy vezetőt állítsanak. Az ajánlat módosítását a legközelebbi közgyűlés tárgyalja.

— **A kamara tiltakozása a békeszerződés ellen.** A miskolci kereskedelmi és iparkamara f. évi május hó 13-án, csütörtökön d. e. fél 11 órakor a kamara nagytermében rendkívüli ülést tart, melynek egyetlen tárgya a békeszerződés elleni tiltakozás. Ez ülésre a tagokat ezúton is meghívja az elnökség.

— **Részleges üzemszünet a Vasgyárban.** A Vasgyár igazgatósága úgy intézkedett, hogy folyó hó 13-án, az ünnepre való tekintettel a Vasgyárnak csak a meleg üzemei lesznek üzemben, míg a hideg üzemek a szén megtakarítása miatt szünetelni fognak.

— **A Beketov cirkuszban ma, csütörtökön 2 ünnepi előadás, d. u. 4 és este 8 órakor.** Jegyek előre váltathatók a Fischer könyvkereskedés és dohánytözsdeben.

— **A Munkásdalárda működő tagjait felkérjk.** hogy folyó hó 14-én, penteken este 6 órakor tartandó összpóban megjelenni szíveskedjenek. A dalárda vezetősége.

— **Cipőkiosztás a vasgyárban.** Értesülésünk szerint a vasgyári konzumban a szerdai nap folyamán több száz szegény munkásgyermekek részesült — az amerikai gyermeksegélyző akció jóvoltából — ingyenes cipőkészítésműhelyben.

— **Statisztika készül a bélyeggyűjtőkről.** Dr. Szundy Károly kir. tanácsos, az Országos Irodalmi és Közművelődési Szövetség ügyvezető alelnöke, aki a haboru folyamán alatt a Vöröskereszt statisztikáját összeállította most a magyar bélyeggyűjtők statisztikáját készíti el, hogy azt a külfölddel ismertesse. Felkéri az összes gyűjtőket, közölje vele (Budapest, I., Maros-u. 29. földszint 2. sz. alá) pontos címüket, foglalkozásukat, korukat és azt, hogy a gyűjtést milyen irányban folytatják.

— **Egy hónapi fogházra ítelt gépész.** Rivnyik József felsőmerai gépész 4 izgatással vádolva került ma a bíróság elé. Azzai van vádolva, hogy Hernádnémetia, Alsószolcán és más községekben az uri osztály ellen tüzelt. Többek között a következő kifejezést használta: „Az urak eleget éltek, most már mi fogunk élni, a föld a proletároké, ur nincs, a burzsujok nem parancsolnak.” A bíróság a tanuk kihallgatása után büntetésnek mondta ki Rivnyiket két izgatás vétségében és figyelemmel az enyhítő körülményekre, egy hónapi fogházra ítélte.

— **Vizbefult gyermek.** Lőrinczi István szikszói csendőrnök 3 éves fiacskája a napokban kiment az udvarra és egy vízzel telt hordóba beleesett. A szerencsétlen gyermek a vízbe befult. Az esetet az illetékes hatóságoknak jelentették.

— **Éltelt tolvaj.** A törvényszék büntető tanácsa ma Kovács István bantapolcsányi lakost lopásért 14 napi fogházra és egy évi hivatalvesztésre ítélte.

Harisnyák, keztük

uri fehérneműek
nagy választékban

Epstein divatüzletében

Széchenyi-utca 46. szám.

— **Felkésznek a tanítók.** A helybeli állami elemi iskolai tanítók, tanítónők és óvónők a Kun József-utcai elemi iskolában Nehéz János kir. tanfelügyelő kezébe ma tették le az esküt a kormányzóra és az ezeréves magyar alkotmányra. A szép ünnepély a Himnusz elénekülésével végződött.

— **Ünnepély a vakoknál.** Igen szépen sikerült, nívós mű-oros délutánban volt részük azoknak, kik a vakok számára rendezett hangversenyen részt vettek. A társadalom még e nehéz idekben sem feledkezik meg azon embertársainkról, kiket legjobban sújtott a sors, mert a legbecselebbitől: szemük világától fosztotta meg őket és igen nemes célt szolgáltnak azok, kik néha-néha egy-egy uzsonnával egybekötött műsoros délutánal igyekeznek sötét magányukat elviselhetővé tenni. Torkos Etelka és Gizella, ez a nemes szívről és igaz önzetlenségéről városszerte ismert két kiváló urnó rendezte számukra ezt a kedves délutánt, melynek keretében Ignác Piroška, Butikay Irén, Dégenhardt Kató és Bleyer Artúrné urnók, valamint Rákos Arnold, Csernák Ambrus, Sary Béla, Woller Rezső és ifj. Pazar István urak szerepeltek szép sikerrel zene-és énekszámokkal és szavalattal. Különösen ki kell emelni a műsorból a vonós quintettet, mely valóságos zenekemé volt. A szép műsor után Torkos Gizella és Etelka urölgyek felszolgálták a bőséges uzsonnát, melynek úgy menüisége, mint minőségére igen hosszú ideig fognak visszagondolni a szegény viágtalanok. A bőséges uzsonnához hozzájárultak: Dr. Markó Lászlóné, Klein Julia, Bleyer Artúrné, Feuerstein Markuszné, Hardiesay Lajosné, Racz Györgyné, Klein Gina, Klein Józsefné (Széchenyi u.), özv. Lossoney Istvánné, Ragályi Gyuláné, Lossoney Gizella, Grünwald Samuelné, Blau Mórné és — last not least — a két kiváló Torkos nővér. Az ünnepély végével Molnár János gondnok meleg szavakkal mondott köszönetet gyámoltjainevében a szépen sikerült ünnepélyért, majd felhangzott a Szózat, a mely talán soha aktuálisabban nem hangzott fel, mint éppen a tegnapi emlékeztetés, nagy napon.

— **Lopott kincstári holmik a Martintelepen.** A Máv. miskolczi üzletvezetője részéről feljelentés érkezett az államrendőrséghez, hogy bizonyos értékek szerint a Máv-Miskolczi lakó számos alkalmazottja hosszú idők folyamán nagy mennyiségű vasuti és katonai tárgyakat tulajdonítottak el. A rendőrkapitányság az ügyet a detektívesopornak adta ki, amely több napi fáradságos munka, megfigyelés és vizsgálat után meglepő eredményt ért el. A Martintelepen, a vasutasok lakta hazakban a legkülönbözőbb el tulajdonított tárgyakat, mint waggon oldalfalakat, személykocsi-ablakábiakat, korakat, viaszosvásznakat, pamlagplüsből készült papucsokat, löszertáskákat, schrapnell hüvelyeket, paktáskákat, érc- és vasalkatreszeket, stb. stb. találtak a detektívek részben „házi használatra“ már feldolgozott, részben pedig eredeti állapotban. Napokon át szállították be a nyolc szekeret megöltő lopott holmik a rendőrségre és a rendezőpályaudvarra. Egyenlőre eddig csak négy letartóztatás történt: Mercsák István, Toth Károly, Gulyás Imre és Petri József fékezők, fűtők, vasuti őr stb. személyében. Az eddig visszaszerzett kincstári holmik értéke meghaladja a negyedmillió koronát. A rendőrség most már a katonasággal közösen folytatja a további vizsgálatot.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Csütörtök délután: Vén bakancsos és fia a huszár; este: Ripp van Winkle.

Pénteken: Tű-próba.
Szombaton délután: Gül baba, este: Tű-próba

— **Vén bakancsos fia a huszár,** különösen népszerű csütörtökön délután mersekkelt helyarakkal kerül színre.

— **Ripp,** Planquett világhírű operetteje csütörtökön este lesz műsoron.

— **Tű-próba** Drascher Lázár Alfréd nagysikerű újdonságának pénteki bemutatója iránt óriási érdeklődés nyílt meg. Kondrát, Komáromy, Markovits, Rónai, Banhidy, Szendrő, Tibor, Bartos egy-egy kitűnő szerepet játszanak.

SPORT.

— **Válogató mérkőzés a Vasgyárban** Ma csütörtökön délután fél 6 órakor a Vasgyárban lesz megtartva a vasárnapi MAFC. teljes első csapat és a Miskolc-Diósgyőr legjobb 11-ének válogató előmérkőzése, amelyen a következő két csapat fog össze állni: Szilágyi (DAC) Posteiner (DAC) Demeter (MVSC.) Vrbata (DVPK) F. her I. (MVSC.) Urbán (MMTE) Gaigóczy (MVSC.) Fischer (MMTE) Pataki (MVSC.) Muharay (MVSC) Szendy (MVSC). A másik csapat: Hernády (MVSC) Barbérik (DVTK) Schveug (MVSC) Hernády I. (MVSC.) Chojka (DVTK.) F. her II (MVSC.) Baan II. (DAC.) Latco (MVSC) Petyko (DAC) Baan I. (DAC.) Klea (MMTE). Ezt megelőzőleg fél 4 órai kezdettel Miskolc és Diósgyőr csapata a köve kezű összeállításban játszik. Miskolc: Róna, Stefan, Szepesy, Török, Kripkó, Schifmann, Kerekes, Tüdös Kerekes, Grosz, Muharay, Vasgyár: Mahár, Krentzer, Stefáni, Fragner, Zilahy, Klementz, Illos, Turásitz, Páva, Ibo, Kreitz.

— **Értesítés.** A Miskolczi MTE. vizsgalmi bizottsága értesíti a közönséget, hogy a folyó hó 16-án rendezendő mulatságra pótfjegyek nem adhatnak ki s így, aki a mulatságon részt óhajt venni, igyekezzen jegyeit minél előbb beszerezni. Jegyek már csak mersekkelt számban kaphatók a „Kultura“ nyomdában.

A szerkesztésért felelős:

Hoványi Kornél.

Egy vagy két teljesen önálló

staneni-lakatos

azonnal felvételük
Kun Lajos
vasarugyárában 429

Ujdonság! Ujdonság!

Amerikai légy-papír

Eredmény: biztos. Ára: olcsó

Egyedárusító és főraktár:

Farkas István
MISKOLCZ. (Buzatér).

Viszontelárusítóknak nagy árkedezmény!

Apróhirdetések

Apróhirdetések ára: szavanként 1 korona, legkisebb hirdetés 10 korona. Álláskeresés hirdetés szavanként 50 fillér, legkisebb hirdetés 6 korona. — Hirdetések felvételnek kiadóhivatalunkban Széchenyi-u. 87.

Női kalapok átalakítását, festését és tisztítását legújantól jobban vállalja Goböly Matild, Széchenyi-u. 29. Ábrahám fenykepezési udvar.

Diadal gyorsan fest és tisztít 240

Izletes házkosztót kaphatnak ur-emberek jobb családnál. Cim a kiadóban.

Baba-kelengyék Weiner Zoltánnál Széchenyi-utca 3. Rabel-cukrászda mellett. 242

Nagy butor eladás. Ausch cégnél Hunyadi utca 2. Varosházi megálló. Egész halászobabudor. farragt mosdómarvány tükörrel. Diványok, heverők, konyhaberendezések, nagy tükörök virág állványok kaphatók jutányos árban. 256

Rokkant katonákat, asszonyokat, fiukat magas fix fizetéssel asztalokhoz, újságárusításra felvesz A Reggel.

Gerhardt-cipők tartósak, elegánsak, kenyelmesek. 49

Haimos Mór úri és női divat szabókellekek és katonai cikkek raktára. Miskolc, Varosházi. Telefon 249. 211

Hajduné Szmácz Dora, gyors-és gépiró tanfolyam. Elfogad mindenféle írásmunkák másolását. Városházi 5.

Vila Lilafüreden eladó, 4 szoba, melék helyiségekkel gyönyörű parkkal. Cim a kiadóban. 267

Fehér és fekete női selyem keztyű dupa ujjal párja 90 korona kapható Székely Ernő divatüzete. Széchenyi-utca 101. 269

Jó fehérnemű varrónót felvesz az izr. nőgyógyászati foglalkoztató műhelye Dák u ca 20

Hamis fogsorokat veszek. Cim Bloch Bela ekszerez, Városházi 19. Korona szálloda mellett. 258

Felsőruhavarrást, valamint átalakításokat vállalok. Grünfeldné, Arany Janos-utca 136. 271

Fényképezési

lemez, filmek, papírok és vegyszerek különféle gyártmányokban nagy választékban kaphatók

FERENCZI B.

könyv-, zenemű-, papír-és fényképezési szaküzletében

MISKOLCZ, Széchenyi-u. 13. Pannónia mellett.

A valódi 'Palma'

kaucuk cipősarok ismét kapható

Blau Mór bórkereskedőnél Széchenyi u. 102

Eladó

Egy könnyű, laposféderes stráfkocsi,
Egy olajos tengelyű 4 személyes zárthintó.

HUSZÁR-UTCA 1.

Gallérok, Kézelők

és mindenféle fehérneműk
10-12 nap alatt készülnek
Weisz Teréz utódainál

Nyeremények

az új m. kir. osztálysorsjátékban

70.000
80.000
100.000
200.000
400.000
600.000
1,000.000

Minden második sorsjegy nyer.

Az I. oszt. huzása máj. 15 és 17-én

Árak: 1/8=7.50, 1/4=15, 1/2=30, 1=60K és 1.— korona kezelési költség.

Megrendeléseket levelező-lapon kérünk

Benkő Bank

Budapest, VI., Andrassy-ut 60.

Eladó

1000 db. feles betoncső minden méretű.
Egy fűrdő kád
Egy meidinger vas-kályha.

HUSZÁR UTCA 1.

Figyelem!

Lányok, fiúk, asszonyok magas százalék mellett lap-árusítónak felvételnek „A Reggel“ kiadóhivatalában.

Dr. Fleisch-féle **SKABOFORM-** 89

Leghamarabb megszűnteti a: **S** kenőcs ujból kapható.

Vizketegséget, sömört, Nem piszkít, szagtalan, nappal is ótvart, rühességet, használható.

á, 10 és 25 koronás dobozokban.

Kapható minden gyógyszerertárban. — Főraktár:

TÜRÖK J. gyógyszerertára. Budapest.

Király-utca, 12. szám alatt.